

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **B. A.**, zastoupen Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2018, č. j. OAM-105/LE-LE05-HA12-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 7. 7. 2021, č. j. 31 Az 3/2019 - 120,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 23. 6. 2017 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že je stoupencem hnutí Ahmadíja a pro své náboženské vyznání byl v zemi původu (Pákistánu) opakovaně vystaven útokům ze strany muslimů. S násilím se setkal jak žalobce, tak jiní členové jeho rodiny. V Pákistánu panuje všeobecná nevraživost muslimů vůči osobám ahmadíjského vyznání. Diskriminace a násilnosti vůči těmto osobám jsou dle tvrzení žalobce všudypřítomné. Státní orgány přitom nedokáží poskytnout ahmadíjskému obyvatelstvu účinnou ochranu.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 12. 2018, č. j. OAM-105/LE-LE05-HA12-2017, žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neudělil. Připustil, že situace ahmadíjského obyvatelstva v Pákistánu je nepřiznivá. Shledal však, že výpovědi žalobce se vyznačují zásadními nesrovnalostmi, které činí jeho azylový příběh nevěrohodným.

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 22. 7. 2020, č. j. 31 Az 3/2019 - 69, zamítl. Nejvyšší správní soud citovaný rozsudek (rozsudkem ze dne 10. 12. 2020, č. j. 1 Azs 321/2020 - 29) zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Ten se následně v souladu se závazným pokynem kasačního soudu zabýval věrohodností výpovědí žalobce. Dospěl k závěru, že nesrovnalosti ve výpovědích jsou natolik zásadního charakteru, že znevěrohodňují celý žalobcův azylový příběh. Zjištěné rozpory nadto nebyl žalobce schopen uspokojivě vysvětlit. V neposlední řadě se soud zabýval možností udělení humanitárního azylu, ani pro takový postup však neshledal podmínky. Proto žalobu opětovně zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Rozhodnutí žalovaného považuje za nezákonné a nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Žalovaný ani krajský soud nevycházeli z náležitě zjištěného skutkového stavu.

[5] Je obecně známou skutečností, že politická a humanitární situace v Pákistánu je dlouhodobě napjatá. Stoupenci hnutí Ahmadíja jsou v této zemi běžně podrobováni šikaně, nelidskému zacházení a mučení. Hlavním problémem je neschopnost policejního aparátu zajistit bezpečnost stěžovatele, který se v minulosti potýkal s útoky z důvodu svého náboženského vyznání.

[6] Stěžovatel dále uvádí, že pod tíhou událostí prožitých v zemi původu je natolik traumatizován, že si některé skutečnosti již není schopen blíže vybavit. Proto nevylučuje, že se mohl splést, pokud jde o označení místa či času jednotlivých útoků. K některým nesrovnalostem ve výpovědích pak došlo v důsledku jeho nervozity a nepřesného tlumočení.

[7] Pokud by jím uváděné důvody nepostačovaly k udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, trvá stěžovatel na tom, že mu měl žalovaný udělit azyl z humanitárních důvodů z důvodu nepříznivého zdravotního stavu (zejména psychické problémy) či doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu.

[8] Konečně je stěžovatel přesvědčený, že žalovaný požadoval výrazně vyšší důkazní standard, než představuje pravidlo přiměřené pravděpodobnosti, s nímž ve věcech mezinárodní ochrany pracuje judikatura správních soudů.

[9] Z uvedených důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Tvzení o psychických problémech stěžovatele žádným způsobem nedoložil. Rozsudek krajského soudu považuje za věcně správný a zákonný, proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl, či ji odmítl pro nepřijatelnost.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost byla podána včas a osobou oprávněnou. Jedná se rovněž o kasační stížnost přípustnou, neboť předchozí rozsudek v téže věci Nejvyšší správní soud zrušil pro jeho nepřezkoumatelnost. V takovém případě je podání opakované kasační stížnosti možné (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb. NSS). Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, je také její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] V nynější věci stěžovatel žádné důvody přijatelnosti neuvedl a ani Nejvyšší správní soud přesah jeho vlastních zájmů neshledal.

[13] Kasační soud předesílá, že stěžovatel zpochybňuje postup žalovaného a krajského soudu z několika různých hledisek, přičemž poukazuje mimo jiné na nedostatečné zjištění skutkového stavu ve vztahu k situaci ahmadíjského obyvatelstva v Pákistánu. Stěžejní důvod pro neudělení mezinárodní ochrany však představovala nevěrohodnost azylového příběhu stěžovatele, jehož výpovědi se dle mínění žalovaného i krajského soudu vyznačovaly zcela zásadními rozpory.

[14] K problematice posuzování věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu přitom existuje bohatá a ustálená rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu. V rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008 - 105, tento soud konstatoval, že „*nevěrohodnost tvrzení, zejména vzhledem k jejich rozporuplnosti, znemožňuje správnímu orgánu shledat u žadatele o azyl podmínky pro udělení azylu.*“ V usnesení ze dne 3. 9. 2009, č. j. 7 Azs 63/2009 - 96, pak kasační soud vyložil, že „*posouzení věrohodnosti skutkového příběhu žadatele o udělení mezinárodní ochrany se odehrává zejména na základě výpovědí, které v průběhu správního řízení učiní, neboť ohledně listinných či jiných relevantních důkazů je zpravidla v azylovém řízení nouze. Pokud je mezi jednotlivými výpověďmi znatelný rozpor či je v nich viditelná snaha o doplňování nových azylově relevantních skutečností, nelze vytýkat správnímu orgánu, že stěžovatelem uváděné skutečnosti neshledal věrohodnými*“ (obdobně též rozsudek ze dne 11. 11. 2019, č. j. 3 Azs 94/2019 - 33, či usnesení ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 Azs 414/2018 - 70).

[15] Z judikatury pak rovněž plyne, že důvodem odepření mezinárodní ochrany nemohou být takové rozpory ve výpovědích, které jsou pouze dílčího charakteru a nezpochybňují jádro žadatelova azylového příběhu. Závěry dosavadní rozhodovací

činnosti (např. rozsudky ze dne 19. 8. 2004, č. j. 4 Azs 152/2004 - 36, ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 - 83, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, a mnohé další) Nejvyšší správní soud shrnul v rozsudku ze dne 30. 9. 2020, č. j. 2 Azs 165/2019 - 57, v němž uvedl, že „pokud se žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet (...) Při hodnocení věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu lze vycházet z vnitřní konzistentnosti a přesvědčivosti výpovědi, z toho, nakolik je žadatelem prezentovaný azylový příběh souladný s informacemi o zemi původu, či z celkové věrohodnosti žadatele (...) Celkovou nevěrohodnost žadatele [čl. 4 odst. 5 písm. e) kvalifikační směrnice] proto lze dle citované judikatury dovodit pouze ze souhrnu jednotlivých nevěrohodných tvrzení, která se týkají skutečností podstatných pro posouzení konkrétní žádosti o mezinárodní ochranu, nikoliv skutečností, které mají význam okrajový.“

[16] Pokud se jedná o otázku důkazního břemene v řízení o udělení mezinárodní ochrany, ta byla rovněž již mnohokrát předmětem rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu (příkladem rozsudky ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, či ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63).

[17] Konečně i problematika humanitárního azylu je hojně judikovaná, přičemž vychází především z teze, že na humanitární azyl není právní nárok a jeho udělení závisí na uvážení správního orgánu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55), či ze dne 29. 1. 2013, č. j. 6 Azs 40/2012 - 19).

[18] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že stěžovatel v kasační stížnosti nepředestírá žádné otázky, které by nebyly dosavadní rozhodovací praxí uspokojivě řešeny. Krajský soud přitom věc hodnotil v souladu se shora citovanou judikaturou a vyložil, proč má za to, že zjištěné rozpory ve výpovědích se týkají tak zásadních aspektů azylového příběhu stěžovatele, že jej činí jako celek nevěrohodným.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud tedy neshledal existenci důvodů přijatelnosti kasační stížnosti, pročez nepříkročil k podrobnému věcnému přezkumu námitek stěžovatele a kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. listopadu 2021

pokračování

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu